Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

194.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 1. sierpnia 1914,

którem wydaje się na czas trwania wywołanych stanem wojennym nadzwyczajnych stosunków postanowienia co do zaopatrywania ludności w niezbędne przedmioty użytkowe.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Stwierdzanie zapasów.

§ 1.

Upoważnia się polityczną władzę krajową do tego, aby w każdym poszczególnym wypadku albo też w powtarzających się regularnie odstępach czasu zarządzała stwierdzenie ilości zapasów niezbędnych przedmiotów użytkowych.

Pod niezbędnymi przedmiotami użytkowymi rozumie się przytem jak zresztą w ogólności w niniejszem rozporządzeniu towary, służące do zaspokojenia koniecznych potrzeb życiowych dla ludzi i na pożywienie dla bydła, jak również rzeczy, z których takie towary się wytwarza.

§ 2.

Po ogłoszeniu takiego zarządzenia obowiązani są wytwórcy, handlarze, domy składowe i przedsiębiorstwa komunikacyjne, utrzymujący w zapasie niezbędne przedmioty użytkowe w własnych lub cudzych ubikacyach albo przechowujący je dla innych, donieść politycznej władzy powiatowej o ilości i rodzaju zapasów w ciągu terminu, oznaczonego w obwieszczeniu.

Kto przechowuje zapasy, do kogo innego należące, jest obowiązany wymienić osobę, uprawnioną do rozporządzania nimi.

Polityczna władza powiatowa ma prawo także bez poprzedniego obwieszczenia zażądać od poszczególnych osób lub przedsiębiorstw, obowiązanych do udzielania wyjaśnień, wymienienia zapasów w ciągu pewnego oznaczonego terminu.

Polityczna władza krajowa ma prawo ograniczyć w obwieszczeniu stwierdzanie zapasów do tej kategoryi obowiązanych do udzielania wyjaśnień, u których na podstawie rozmiarów ich przedsiębiorstwa można przypuszczać, że posiadają większe zapasy, albo upoważnić do tego rodzaju ograniczenia polityczne władze powiatowe przy ogłaszaniu obwieszczenia.

Polityczna władza powiatowa może w każdej chwili zapasy oglądać, a w razie zaniechania doniesienia lub uskutecznienia go niezgodnie z prawdą stwierdzić na koszt strony.

§ 3.

Kto nie dostarczy żądanych od niego dat w ciągu wyznaczonego terminu, kto wzbrania się odpowiedzieć na skierowane do niego pytania lub da odpowiedź nieprawdziwą, będzie karany przez polityczną władzę powiatową według jej ocenienia albo karą pieniężną do 1000 koron albo aresztem do 3. miesięcy.

Zaopatrywanie gmin w niezbędne przedmioty użytkowe.

§ 4.

Upoważnia się polityczną władzę krajową do zażądania od wytwórców i handlarzy zapasów niezbędnych przedmiotów użytkowych (§ 2., ustęp 1.) celem zaopatrzenia gmin, oraz do nakładania na wytwórców i handlarzy obowiązku dostawy, jeżeli towarów tych nie można dostać gdzie indziej po odpowiedniej cenie. Polityczna władza krajowa winna przed wydaniem orzeczenia porozumieć się z zarządem wojskowym. Co do przedmiotów użytkowych, znajdujących się w przechowaniu publicznych domów składowych lub jednego z publicznych przedsiębiorstw komunikacyjnych, można wydać zarządzenie tego rodzaju tylko za zezwoleniem lub na polecenie Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Zażalenie przeciw zarządzeniu politycznej władzy krajowej jest niedopuszczalne.

Polityczna władza krajowa może za zezwoleniem lub na polecenie Ministerstwa spraw wewnętrznych skorzystać z tego upoważnienia także celem zaopatrzenia gminy, nieleżącej w jej okręgu administracyjnym.

Wynagrodzenie za zażądane towary należy ustalić według pospolitej ceny przez rzeczoznawców za przybraniem właścicieli zapasów oraz tej gminy, dla której zapasy są przeznaczone; o ile nie przyjdzie do skutku inne porozumienie, winna gmina przed dostawą zapłacić cenę w gotówce albo zabezpieczyć zapłatę, którą należy uiścić w ciągu 14. dni po dniu oddania. Do ustalenia wynagrodzenia winny władze polityczne używać wedle możności ustanowionych przez sąd rzeczoznawców.

Kto czuje się pokrzywdzonym z powodu ceny, ustalonej przez rzeczoznawców, może dochodzić swych praw przed sądem w ciągu 60. dni po dniu dostawienia towaru. Obowiązek dostawy nie podlega wskutek tego żadnej zwłoce.

Naruszenie obowiązku dostawy.

§ 5.

1. Kto narusza rozmyślnie obowiązek, polegający na dostarczaniu niezbędnych przedmiotów użytkowych a uzasadniony umową, zawartą z władzą publiczną albo poleceniem, wydanem przez władzę na zasadzie § 4.,

2. subliwerant, pośrednik lub funkcyonaryusz, zatrudniony przy takiej dostawie, który naruszeniem swych obowiązków naraża rozmyślnie na szwank odnośne świadczenie lub je udaremnia,

będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć karę pieniężną aż do dwudziestu tysięcy koron.

Zatajenie zapasów.

§ 6.

Kto wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi do udzielania wyjaśnień zataja rozmyślnie przed władzą będące w jego posiadaniu lub przechowaniu zapasy niezbędnych przedmiotów użytkowych, będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć karę pieniężną aż do dwudziestu tysięcy koron.

Tej samej karze podpadają osoby, które działają w zastępstwie obowiązanych do wyjaśnień i staną się winnemi tego rodzaju zatajenia.

Podbijanie cen.

§ 7.

1. Kto wykorzystuje spowodowane stanem wojennym nadzwyczajne stosunki, żądając za niezbędne przedmioty użytkowe widocznie nadmiernych cen, będzie karany za przekroczenie aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę aż do dwóch tysięcy koron.

2. Powrotny winowajca będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę aż do dwóch tysięcy koron.

§ 8.

1. Kto celem podbicia ceny do nadmiernej wysokości skupuje niezbędne przedmioty użytkowe albo ogranicza ich wytwarzanie lub handel nimi;

2. kto rozpuszcza nieprawdziwe wiadomości albo też używa innego środka wprowadzenia w błąd celem wywołania drożyzny niezbędnych przedmiotów użytkowych,

będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca aż do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę aż do dwudziestu tysięcy koron.

Przepadek zapasów oraz utrata uprawnienia przemysłowego.

§ 9.

W przypadkach zasądzenia po myśli §§ 5. do 8. można orzec w wyroku przepadek należących do winowajcy zapasów na rzecz państwa. Państwo ma użyć przepadłych zapasów do zaopatrywania ludności.

Można orzec również utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 10.

Postępowanie z powodu wyliczonych w §§ 5. do 8. czynów karygodnych należy do sądów.

§ 11.

Upoważnia się Rząd do uchylenia w drodze rozporządzenia mocy obowiązującej niniejszego cesarskiego rozporządzenia w całości lub w części, dla całego obszaru królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych albo tylko dla poszczególnych obszarów administracyjnych.

§ 12.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

§ 13.

Wykonanie porucza się Ministrowi spraw wewnętrznych oraz innym interesowanym Ministrom.

Wiedeń, dnia 1. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.